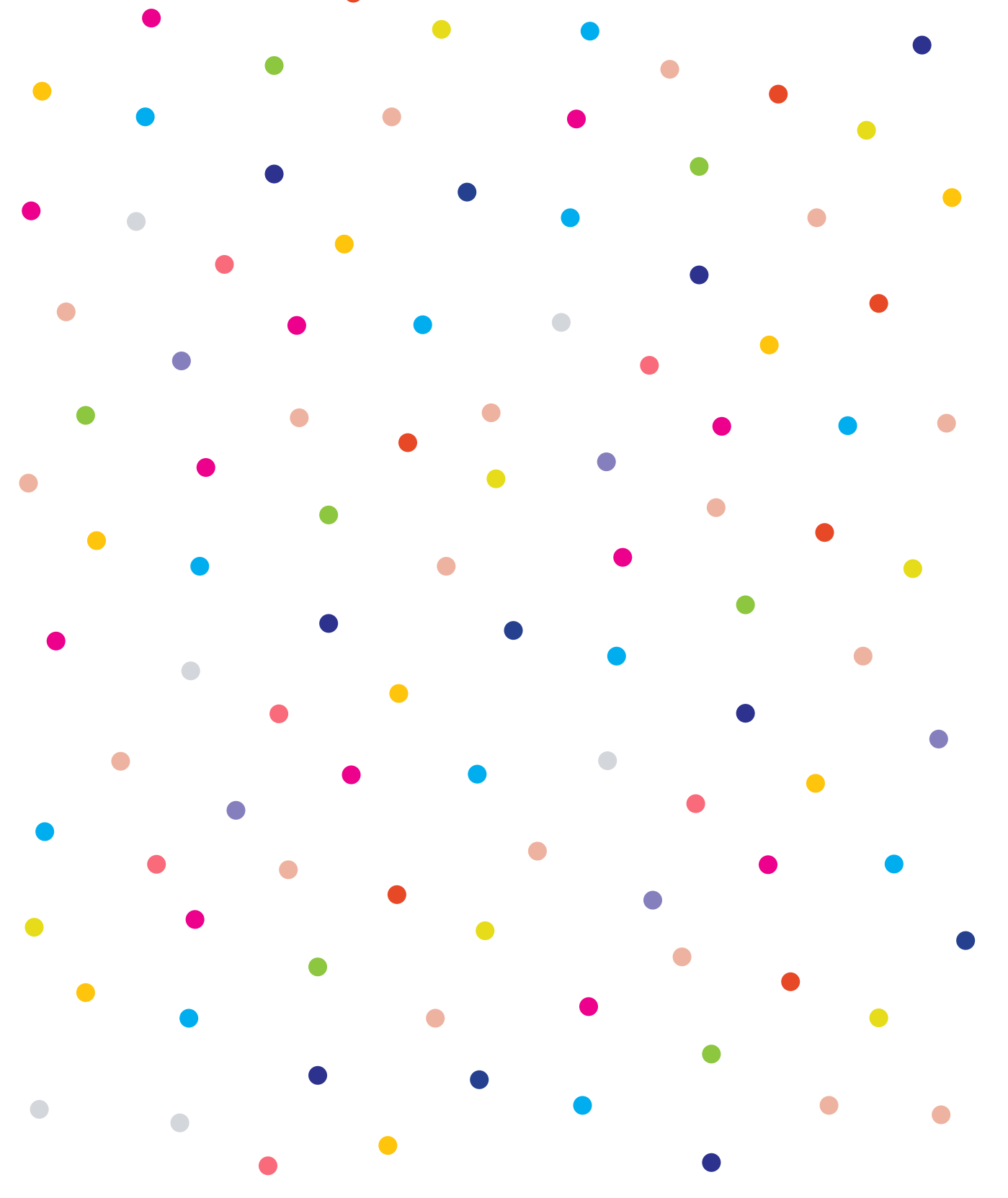

Zbirka

AKTIVNOSTI KREATIVNOG VREDNOVANJA

Zbirka

AKTIVNOSTI KREATIVNOG VREDNOVANJA

UMJETNOST POUČAVANJA

AUTORI:

Claudia Bühlmann
Veronika Gaber Korbar
Valentina Korbar
Katarina Picelj
Camilla Reimitz-Wachberger
Maša Rimac Jurinović
Fridhelm Roth-Lange
Maja Sviben

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:

Maruša Koželj
Vesna Žnidaršič

IZDAVAČ:

Društvo ustvarjalcev Taka Tuka, Osojna pot 3A, Ljubljana

Podrška Europske komisije za izradu ove publikacije ne predstavlja odobrenje sadržaja, koji odražavaju samo stavove autora, te Komisija nije odgovorna za bilo kakvu uporabu informacija sadržanih u njoj.

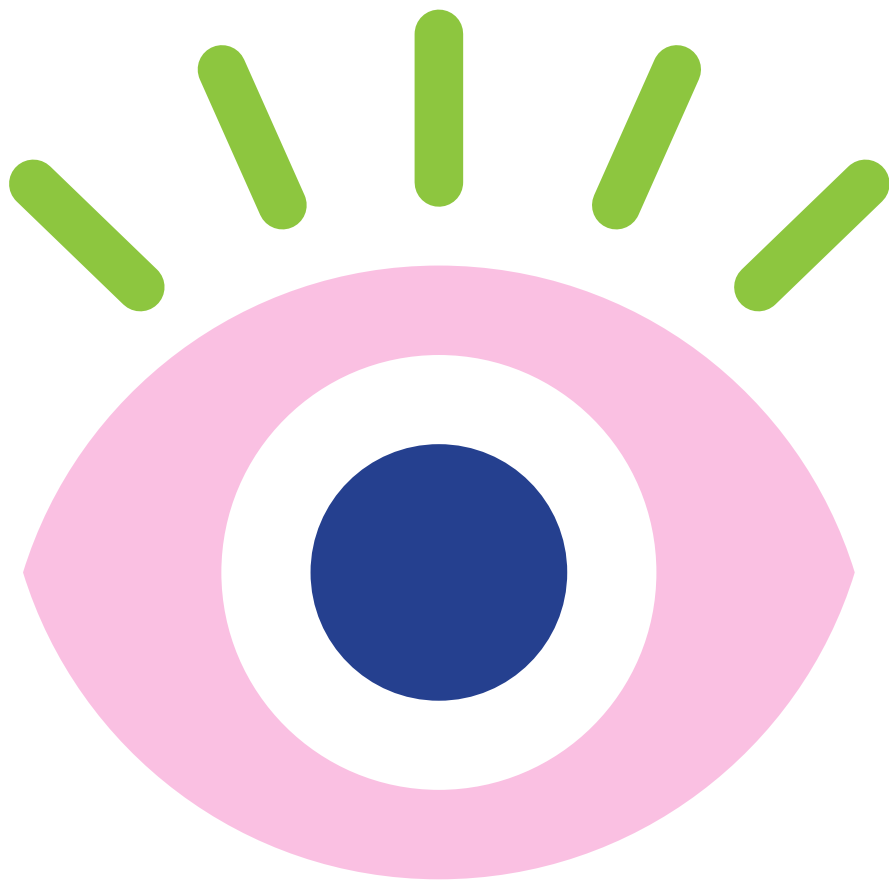

Co-funded by
the European Union

 **THE ART OF
TEACHING**

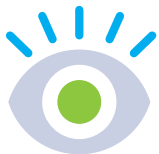
Sadržaj

1. AKTIVNOSTI PROCJENE DRUŠTVENE KLIME	6
2. AKTIVNOSTI ZA VREDNOVANJE NASTAVNOG SADRŽAJA	26
2.1. AKTIVNOSTI ZA VREDNOVANJE JEZIČNOG PODRUČJA	28
2.2. AKTIVNOSTI ZA DRUŠTVENO-HUMANISTIČKO PODRUČJE	37
2.3. AKTIVNOSTI ZA PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKO PODRUČJE	44

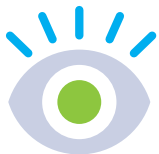

Zbirka aktivnosti kreativnog vrednovanja

Ova je zbirka osmišljena za dvostruku namjenu: osnaživanje učitelja za procjenu društvene klime u učionici kao i vrednovanje učeničkog razumijevanja gradiva uz pomoć kreativnih alata. Cilj je zbirke pospješiti sveukupno iskustvo učenja i pridonijeti kontinuiranom napretku u učionici uključivanjem inovativnih aktivnosti u vaš nastavnički pristup.

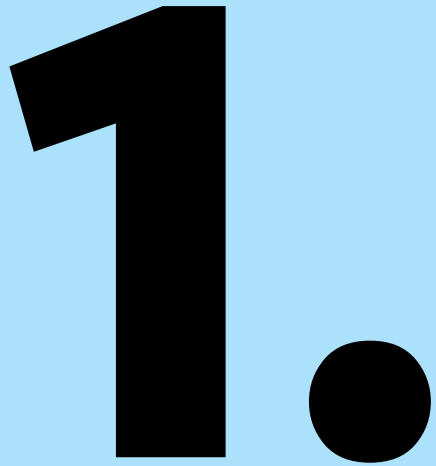

Prvi dio zbirke posvećen je aktivnostima koje su usmjerene procjeni društvene klime u razredu/školi. Ove su aktivnosti pažljivo osmišljene kako bi pomogle učiteljima identificirati područja napretka u učioničkom okruženju. Kroz dubinsku refleksiju lekcija učitelji mogu prepoznati veze između nastavnih sadržaja, istaknuti ključne točke te odmjeriti razinu inkluzije u učionici. Još važnije, ovaj dio potiče kritičko promišljanje o dijelovima nastavnog procesa koji nisu bili uspješni čime se podržava konstruktivni pristup usavršavanju metoda poučavanja.

Drugi je dio posvećen aktivnostima procjene razumijevanja gradiva s posebnim naglaskom na jezično gradivo i gradivo prirodnih i društvenih znanosti. Svaki odjeljak nudi praktične primjere aktivnosti, osmišljene za određenu temu pružajući učiteljima sveobuhvatan paket alata za vrednovanje učeničkog razumijevanja. Glavni ciljevi uključuju provjeru razine razumijevanja, identifikaciju područja za napredak i prepoznavanje uspješno naučenog sadržaja.

Zbirka je više od niza aktivnosti vrednovanja, ona je dragocjeni alat za učitelje koji žele unaprijediti svoj rad. Predložene aktivnosti nisu čvrsti obrasci već fleksibilni primjeri koji se mogu prilagođavati, nadograđivati i nevidljivo integrirati u raznolika učionička okruženja. Nadamo se da će ova zbirka postati vrijedan izvor koji potiče kreativnost i inovaciju u vašim praksama procjene. Neka inspirira duboke uvide i pozitivne promjene tijekom vašeg učiteljskog putovanja!

AKTIVNOSTI PROCJENE DRUŠTVENE KLIME

Prvi dio zbirke posvećen je aktivnostima koje su usmjerene procjeni društvene klime u razredu/školi. Ove su aktivnosti pažljivo osmišljene kako bi pomogle učiteljima identificirati područja napretka u učioničkom okruženju. Kroz dubinsku refleksiju lekcija, učitelji mogu prepoznati veze između nastavnih sadržaja, istaknuti ključne točke te odmjeriti razinu inkluzije u učionici. Još važnije, ovaj dio potiče kritičko promišljanje onog što tijekom lekcije nije bilo uspješno, njegujući konstruktivni pristup usavršavanju metoda poučavanja.

Vrh i dno

Uvod:

Sudionici razmišljaju o dva trenutka tijekom sata kad su se osjećali dobro ili loše u grupi i prikazuju ih pomoću kipova.

Broj sudionika:

cijela grupa

Upute:

1. Zamolite sudionike da razmisle o dva trenutka tijekom sata: jedan koji im se svidio (vrh) i jedan koji im se nije svidio (dno). Zatim te trenutke prikazuju oblikujući kipove.
2. Sudionici se razmještaju po prostoriji – prvo zaustavljeni u *vrhu*, a zatim u *dnu*.
3. Voditelj obilazi kipove i lagano dodiruje sudionike po ramenu. Sudionici, u trenutku kad ih voditelj dotakne, izgovaraju riječ ili rečenicu u skladu sa svojim kipom.

Skriveni komplimenti

Uvod:

Sudionici jedni drugima na leđa zalijepi papirnati tanjur. Zatim zapisuju pohvale, priznanja ili bilo kakav pozitivan komentar na tanjuru drugih sudionika.

Pribor:

papirnati tanjuri, olovke, ljepljiva traka.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Varijacija za niže razrede:

na ploču napišite popis simbola (ili stavite naljepnice sa simbolima) kao što su ruka za pomoć, uho za dobrog slušatelja i slično.

Upute:

1. Dajte svakome papirnati tanjur i olovku te im recite da ga zalijepi ljepljivom trakom na leđa drugog sudionika.
2. Zamolite ih da hodaju po prostoriji i na papirnati tanjur napišu čime je svaki sudionik pridonio sadržaju sata. Zapis može biti oblikovan kao pitanje, informacija, prijedlog, zahvala i pohvala kolegama, primjerice, možete istaknuti kvalitete: dobar slušatelj, pomoćnik, ...
3. Aktivno sudjelujte u vježbi.
4. Poruka bi trebala biti napisana jasno i razumljivo za primatelja.
5. Dopuštene su samo pozitivne poruke.
6. Zamolite sudionike da skinu tanjur s leđa i pročitaju poruke. Dajte dovoljno vremena svima da u vlastitom ritmu pročitaju poruke napisane na tanjurima. Svoje tanjure sudionici mogu sačuvati i ponijeti kući.

Zajedničko crtanje

Uvod:

Jednostavna aktivnost u kojoj cijeli razred zajedno crta crtež. Sudionici se izmjenjuju u crtanju čime se stvara osjećaj zajedništva i postignuća. Ovo može biti posebno korisno na kraju sata. Također, iskustvo se zaokružuje zajedničkim umjetničkim zaključkom.

Pribor:

veliki papir, jedna olovka.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Veliki komad papira stoji na zidu.
2. Sudionici redom crtaju nešto što povezuju s prethodnom aktivnošću ili prethodnim danom.
3. Aktivnost završava kad svaki sudionik pridonese crtežu na papiru.

Moje iskustvo kao (vremenski) simbol

Uvod:

Saznajte kako se sudionici osjećaju u vezi s određenim aktivnostima ili nastavnim satom. Potaknite ih da se koriste simbolima koji im mogu pomoći izraziti osjećaje.

Pribor:

Kartice s vremenskim simbolima (pobrinite se da imate nekoliko kartica s istim simbolom kako bi ga više sudionika moglo odabrati)

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Postavite kartice s vremenskim simbolima na pod i zamolite grupu da se okupi oko njih.
2. Svaki sudionik odabere simbol koji najbolje predstavlja njegovo iskustvo s aktivnošću ili radionicom i staje pored njega.
3. Oni koji žele mogu reći zašto su odabrali baš taj simbol.

Odaberi-dodaj-opiši

Uvod:

Steknite uvide u različite aspekte aktivnosti i saznajte kako su ih sudionici doživjeli.

Pribor:

Kartice s raznim dojmovima povezanim s aktivnošću kao što su: zabavno, smiješno, neugodno, dosadno, uzbudljivo, iznenađujuće, strašno i iritantno; lopta ili predmet koji se može dodavati.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Zamolite sve sudionike da stanu u krug i postave kartice s dojmovima na pod.
2. Jedan sudionik uzima loptu te izgovori dojam koji je zapisan na jednoj od kartica.
3. Zatim sudionik dodaje loptu drugom sudioniku koji može podijeliti s drugima svoj dojam opisujući situaciju (u kontekstu aktivnosti). Drugi sudionik odabire novi dojam, izgovori ga i dodaje loptu sljedećem sudioniku. Aktivnost se nastavlja tako da svi dobiju priliku podijeliti svoje dojmove s drugima.

Ping-pong refleksija

Uvod:

Ova aktivnost daje vam priliku čuti i pozitivna i negativna iskustva sudionika. Izražavanje i slušanje pozitivnih aspekata može pojačati identifikaciju s aktivnostima, dok formuliranje negativnih sudionike upućuje na ozbiljno shvaćanje aktivnosti i vlastitih uloga. Ovom se aktivnošću možete koristiti za zagrijavanje na početku sata ili na završetku sata.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Razred je podijeljen u dvije grupe.
2. Rasporedite sudionike iz obje grupe da sjede ili stoje jedni nasuprot drugima.
3. Dodijelite jednoj strani zadatak da izrazi nešto pozitivno, a suprotna strana imenuje nešto negativno.
4. Sudionici mogu spomenuti stvari koje im se nisu sviđele / nisu bile zanimljive/važne/ edukativne itd. Sudionici naizmjenično izgovaraju svoje misli, bez prekida. Čim jedan sudionik izgovori svoju misao, progovara sudionik sa suprotne strane stvarajući dojam "ping-pong" izmjene. Svaki sudionik izražava nešto pozitivno i nešto negativno. Ako želite produbiti vježbu, možete odlučiti da sudionici ne smiju ponoviti ono što je već rečeno.

Tajno glasovanje

Uvod:

Saznajte što sudionici misle o određenoj temi kao što je inkluzija. Anonimno vrednovanje omogućuje svima da izraze osjećaje bez straha od razotkrivanja (npr. koliko su se osjećali uključenima).

Pribor:

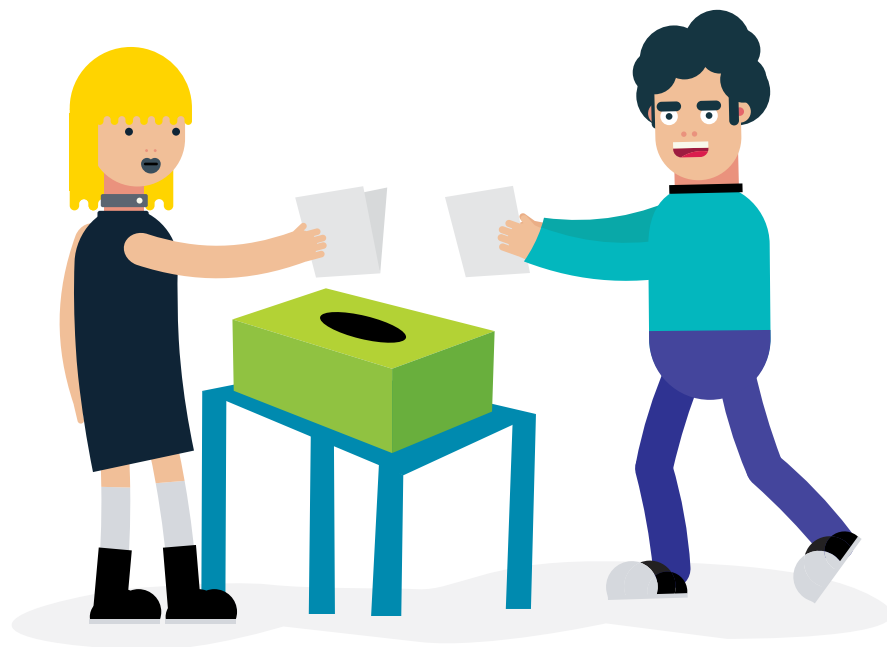
papir i olovke za sve sudionike, kutija.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Postavite pitanje, na primjer: "U kojoj ste se mjeri osjećali uključenima u prethodnu aktivnost? Molimo odaberite broj između 1 (vrlo slabo) i 10 (vrlo jako)."
2. Na komadu papira sudionici napišu broj koji odražava njihov osjećaj i stave papir u kutiju. Kad svi sudionici stave svoje papire u kutiju, možete ju otvoriti i raspraviti rezultate sa sudionicima.

Semafor

Uvod:

Igra je odlična za procjenu osjećanja učioničke atmosfere. Sudionici mogu pokazati svoje semafore drugima i usporediti ih. Također ih mogu predati voditelju da ih izmiješa i pokaže svima ili ih mogu zadržati za sebe. Metodom se možete koristiti za grupu ili pojedinca. Sudionici mogu sami nacrtati semafor na papiru ili voditelj može pripremiti materijale.

Pribor:

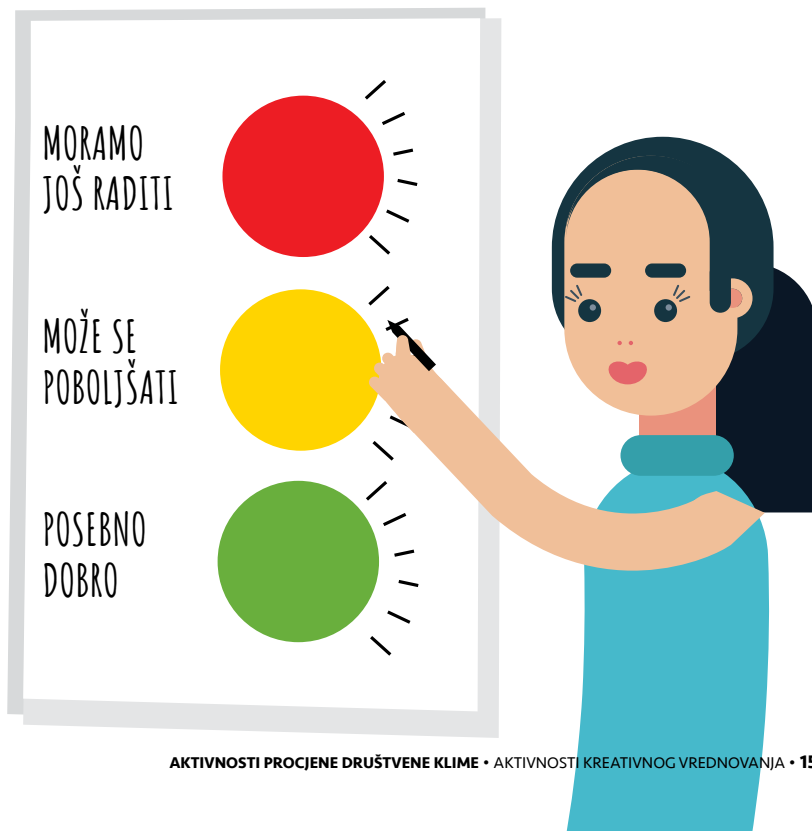
papir, bojice ili markeri.

Broj sudionika:

svatko radi individualno

Upute:

1. Nacrtajte semafor na papiru.
2. U crveno svjetlo upišite na čemu još kao razred moramo raditi.
3. U žuto svjetlo zabilježite što bi se moglo poboljšati za sljedeći put.
4. U zeleno svjetlo upišite sve što je bilo posebno dobro u našem današnjem radu.

Kipovi

Uvod:

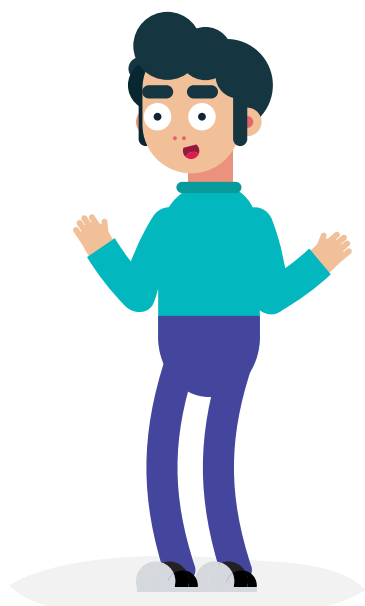
Sudionici se koriste tijelom, izrazom lica i zauzimanjem pozicije u prostoru kako bi izrazili svoje osjećaje o određenoj temi. Svaki sudionik stvara svoj kip kao odgovor na određena pitanja ili temu (ovisno o svrsi korištenja ovom dramskom tehnikom). Svrha ove igre je izazvati instinktivnu, brzu i neverbalnu povratnu informaciju o nekoj temi, lekciji ili drugom relevantnom sadržaju.

Broj sudionika:

svatko radi individualno

Upute:

1. Voditelj zamoli sudionike da pronađu dovoljno slobodnog prostora za kretanje.
2. Nakon što se sudionici smjeste u prostor, voditelj izgovara izjave (u ovoj verziji igre koristimo se izjavama za opisivanje atmosfere).
3. Sudionici reagiraju na svaku izjavu tako da formiraju kip koristeći se svojim tijelom. Svojom reakcijom procjenjuju radnu atmosferu unutar grupe. Primjer tvrdnji za samoprocjenu uključuje:
 - Počinjem s radom na vrijeme.
 - Završavam zadatke.
 - Aktivno sudjelujem u radu.
 - Smireno izlažem svoje mišljenje.
 - Pomažem drugima.
 - Prihvaćam sve članove grupe.

Misli u glavi

Uvod:

jedan sudionik sjedi dok druga dva, preuzimajući uloge anđela i vraga, stoje u blizini. Anđeo i vrag daju savjete sudioniku koji sjedi iz perspektive svojih likova. Za neko vrijeme, nakon što je čuo argumente vraga i anđela, sudionik ustaje i glasno iskazuje svoju odluku. Svrha ove igre je poticati sudionike da razmišljaju o suprotstavljenim argumentima i donose svoje odluke na temelju, za sudionike, valjanih argumenata.

Pribor:

stolac.

Broj sudionika:

mala grupa.

Upute:

1. Za ovu je vježbu potrebno troje dobrovoljaca. Jedan od njih sjeda na stolac dok drugo dvoje stoje pored njega.
2. Oni se dogovaraju tko će preuzeti ulogu anđela, a tko vraga. Anđeo zagovara pravo rješenje, a vrag zagovara kaos.
3. Sudionici koji igraju uloge anđela i vraga mogu postaviti pitanje vezano uz određenu temu (npr.: "Mislite li da poštujemo mišljenja drugih ljudi u ovom razredu?" ili "Bismo li trebali nešto promijeniti u našem stavu prema drugima?", itd.)

Figura na zidu

Uvod:

Ova tehnika evaluacije kombinira dramsku tehniku *figure na zidu* s pisanim odgovorima kako bi se procijenila društvena klima u učionici.

Pribor:

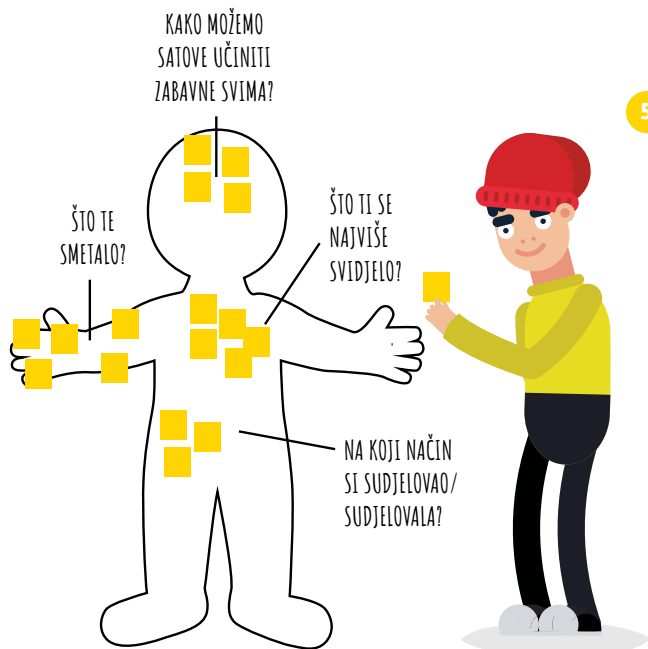
papiri formata A4 s *figurom na zidu*, veliki poster s *figurom na zidu*, raznobojni samoljepljivi papirići, olovke.

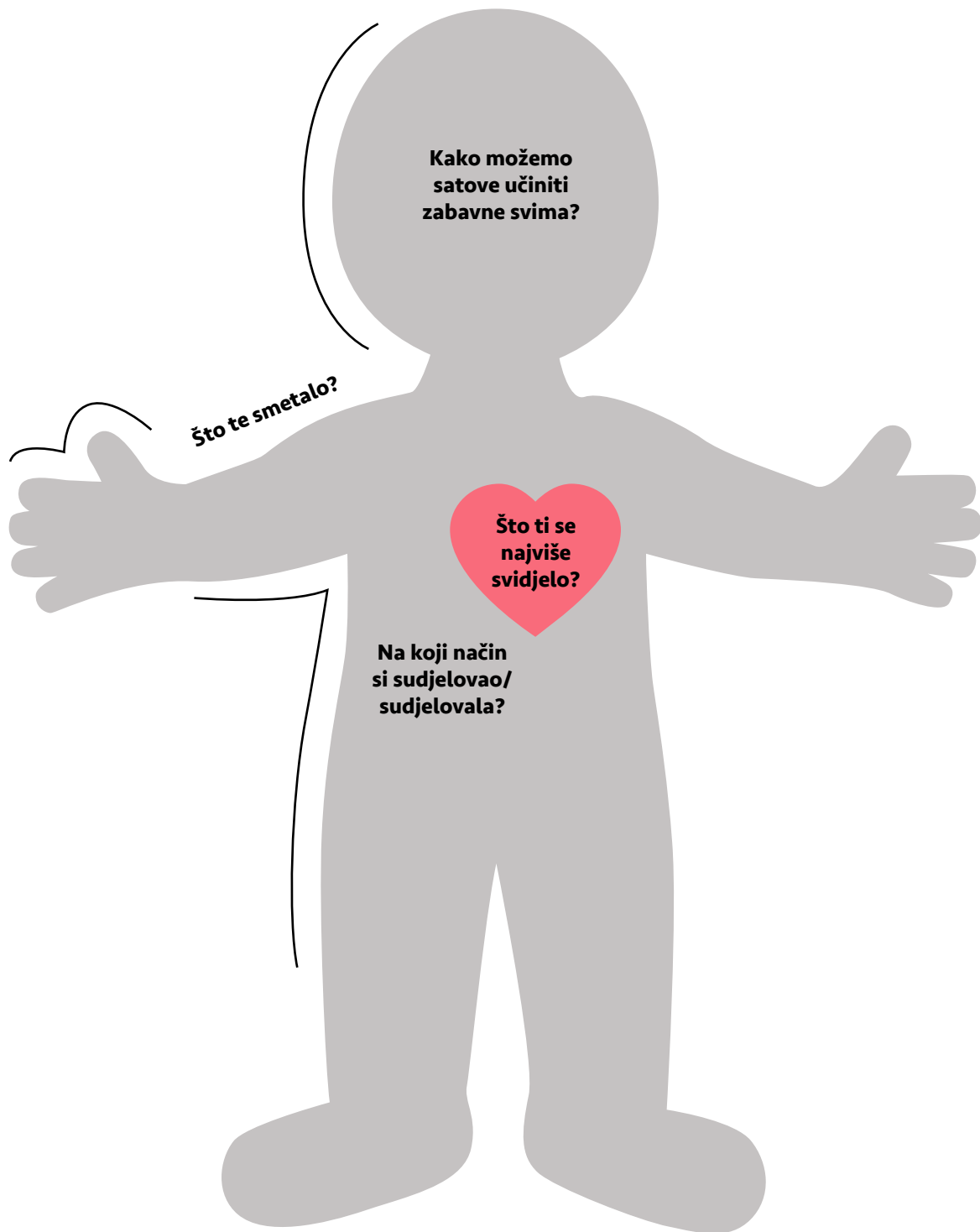
Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Dajte svakom sudioniku A4 papir s *figurom na zidu*.
2. Zamolite ih da napišu svoje odgovore na evaluacijska pitanja u određenim područjima: "Kako možemo učiniti naš razred ugodnijim za sve?" (upisuju u glavu), "Što vam se najviše sviđjelo?" (u srce), "Na koji ste način sudjelovali?" (u tijelo blizu srca) i "Što vas je smetalo?" (izvan obrisa).
3. Osigurajte im raznobojne samoljepive papiriće i zamolite ih da prepisuju svoje odgovore na njih.
4. Zamolite ih da zalijepu svoje odgovore na veliki poster s *figurom na zidu*. Potaknite ih da rasprave o svojim odgovorima s drugima.
5. Korištenjem ove tehnike sudionici će moći razmisliti o svom učenju, podijeliti misli s drugima i pružiti vrijedne povratne informacije o tome kako su se osjećali tijekom sata.

Procjena na dlanu

Uvod:

Aktivnost je zamišljena za procjenu školskog okruženja. Sudionici se koriste obrisima svojeg dlana na papiru kako bi odgovorili na pitanja o tome kako su se osjećali tijekom sata. Njihovo vrednovanje usmjereno je na područja za poboljšanje, uspostavljanje poveznica, izazove s kojima su se suočili, istaknute dijelove i pozitivne ishode.

Pribor:

markeri, radni listić s obrisom dlana ili papir formata A4 za svakog sudionika.

Broj sudionika:

svatko radi individualno

Upute:

1. Objasnite sudionicima da će se koristiti obrisima svojih dlanova kako bi procijenili svoje osjećaje tijekom sata.
2. Dajte svakom sudioniku kopiju radnog listića s obrisom ili ih zamolite da nacrtaju obrise svojih dlanova na papir.
3. Objasnite pitanja povezana sa svakim prstom na obrisu dlana:
Mali prst: Što biste poboljšali?
Prstenjak: S kim ili s čime ste se osjećali povezano?
Srednji prst: Što nije išlo dobro?
Kažiprst: Što biste istaknuli?
Palac: Što je išlo dobro?
4. Dajte sudionicima 10 – 15 minuta da razmisle i odgovore na pitanja za svaki prst na radnom listiću. Zamolite sudionike da podijele svoje odgovore u paru ili u malim skupinama potičući raspravu i refleksiju. Nakon diskusije u malim skupinama zamolite nekoliko sudionika da podijele svoje odgovore s većom grupom.

ŠTO BISTE POBOLJŠALI?

S KIM ILLI S ČIME STE SE OSJEĆALI POVEZANO?

ŠTO NIJE IŠLO DOBRO?

ŠTO BISTE ISTAKNULI?

ŠTO JE IŠLO DOBRO?

Izražavanje emocija

Uvod:

U ovoj aktivnosti koristit ćemo se s osam različitih emocija kako bismo predstavili i izrazili svoje emocije. Emociji omogućuju zabavan i vizualan način komunikacije o tome kako se osjećamo. Korištenjem emocija možemo lako podijeliti svoje osjećaje i misli.

Pribor:

grafikon ili prikaz s osam različitih emocija predstavljenih emocijima.

Broj sudionika:

svatko radi individualno

Upute:

1. Pripremite paket kartica s emocijima ili isprintajte papir s emocijima koji predstavljaju različite emocije.
2. Pripremite grafikon s osam emocija koji predstavljaju različite emocije. Ukratko objasnite svaku emociju povezanu s odgovarajućim emocijem.
3. Ponudite djeci određeni događaj ili aktivnost za procjenu. Na primjer, mogli biste ih pitati o njihovim osjećajima tijekom određenog sata, grupnog projekta ili izleta.
4. Zamolite djecu da odaberu emocije koji najbolje predstavljaju kako su se osjećali tijekom dane aktivnosti. Potaknite ih da razmisle o svojim emocijama i odaberu emocije koji najbolje odgovaraju njihovom iskustvu.
5. Razgovarajte o njihovim izborima: nakon što djeca odaberu emocije zamolite ih da objasne zašto su odabrali taj određeni znak. Potaknite ih da podijele svoje misli, osjećaje ili bilo koji poseban trenutak koji je utjecao na njihov izbor. Slušajte i postavljajte dodatna pitanja kako biste stekli dublji uvid.
6. Postavljajte otvorena pitanja kako biste potaknuli daljnji razgovor kao što su: Zašto ste odabrali taj određeni emocij da predstavite svoju emociju? Možete li navesti primjer ili opisati situaciju koja vas je potaknula da se tako osjećate? Je li netko drugi osjetio nešto slično ili potpuno drukčije?

Grupni kipovi

Uvod:

Sudionici se koriste tijelima, izrazima lica ili pozicioniranjem u prostoru kako bi izrazili što osjećaju. Svrha metode je generirati instinktivnu, brzu i neverbalnu povratnu informaciju o lekciji korištenjem dramskom tehnikom koja može biti vrlo korisna za stidljive sudionike ili sudionike koji imaju problem s verbalnim izražavanjem.

Broj sudionika:
cijela grupa.

Upute:

1. Zamolite sudionike da naprave individualni ili grupni kip kao odgovor na sljedeća pitanja ili teme: a) Koja vam se aktivnost najviše svidjela? b) Koja vam je bila teška? c) Je li bilo nešto novo za vas? d) Što nije bilo novo, ali je korišteno na potpuno drukčiji način nego prije? e) Koju aktivnost smatrate najkorisnijom?
2. Počnite s jednim sudionikom koji ulazi u prostor i stvara kip.
3. Drugi se pridružuju prvom sudioniku, jedan po jedan, pozicionirajući se u odnosu na njega/nju. Na primjer, ako se sudionik "slaže" s onim što su prije predložili, može ponoviti kip ili se pridružiti s malo izmijenjenom verzijom (npr. student se osjećao opušteno i leži na podu zatvorenih očiju, drugi može ležati pored njega ili pronaći sličnu opuštenu pozu). Također mogu utjeloviti druge 'likove' u sceni (npr. učitelj čita priču dok učenici leže opušteni); ako se "ne slažu", mogu napraviti kontrastni kip (npr. učenik nervozno stoji pored opuštenog).
4. Također je u redu ako sudionici imaju potpuno različite odgovore i odaberu svoj položaj samo na temelju prostornih odnosa, ali će vjerojatno biti pod utjecajem drugih.
5. Nakon što se svi sudionici priključe grupnom kipu, voditelj može postaviti dodatna pitanja pojedinim sudionicima za dublji uvid.

Srećom na nesreću

Uvod:

Srećom na nesreću je vježba u krugu u kojoj sudionici mogu izraziti svoja mišljenja ili podijeliti činjenice koristeći se strukturiranim obrascem izgovaranja rečenica. Ova igra daje svima priliku da razmisle o pozitivnim i negativnim aspektima i može se koristiti za izražavanje osjećanja/misli tijekom sata.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Sudionici sjede u krugu.
2. Voditelj započinje priču, na primjer: "Danas sam došao u školu 20 minuta ranije nego inače...»
3. Sudionik koji sjedi s desne strane odgovara: "Srećom, ... (npr. "tamo je već bilo deset ljudi").
4. Nastavljajući, sljedeći sudionik s desne strane dodaje: "Nažalost, ... (npr. "zaboravio sam ručak kod kuće").
5. Sudionici zatim izmjenjuju rečenice koje počinju izrazima srećom / na nesreću.

Poruka prijatelju

Uvod:

Ovo je aktivnost u kojoj svi imaju priliku pohvaliti druge članove grupe. Cilj je uspostaviti pozitivnu grupnu dinamiku fokusirajući se na vrijednosti drugih i stvoriti siguran prostor za izražavanje osobnih osjećaja/stavova prema drugima. Ova je igra posebno korisna za pojedince kojima je teško davati i primati komplimente u društvenom okruženju (iz različitih razloga). Igra im pruža mogućnost da 'pošalju' privatnu poruku nekome. Također, usredotočujući se na pozitivno, igra nudi priliku da se primijeti nešto posebno kod druge osobe što drugi možda ne vide – i da naučite nešto o sebi što možda nisu primijetili.

Pribor:

papir za svakog sudionika.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Varijacija:

Svaki sudionik dobije omotnicu koju zalijepi negdje na zid. Na kraju radionice svi moraju napisati kratku poruku za sve druge sudionike i staviti je u odgovarajuću omotnicu.

To se može učiniti i na kraju svake lekcije ili svakog dana, a sudionike se također može potaknuti da napišu nešto kad god žele tijekom sata.

Varijacija 2:

Pismo mom voditelju – Sudionici se potiču da napišu komentare, želje, kritičke primjedbe svom voditelju.

Upute:

1. Svaki sudionik napiše svoje ime na dno papira.
2. Papiri se šalju u krug, a svi napišu rečenicu ili dvije o osobi čije ime je na papiru. To može biti bilo što, od "Sviđa mi se tvoja košulja." do "Stvarno si mi pomogao tijekom vježbe"...
3. Važno je da svaki sudionik nakon pisanja preklopi papir ostavljajući vidljivim samo ime na dnu. Time se osigurava da svi dobiju prostor za svoje mišljenje, bez utjecaja onoga što je već na papiru.
4. Sudionici pismo uzimaju sa sobom da ga pročitaju kod kuće ili kad god budu željeli. O pismima se ne razgovara.

AKTIVNOSTI ZA VREDNOVANJE NASTAVNOG SADRŽAJA

Drugi je dio posvećen aktivnostima procjene razumijevanja gradiva, s posebnim naglaskom na gradivo jezika te prirodnih i društvenih znanosti. Svaki odjeljak nudi praktične primjere aktivnosti, skrojene za određenu temu, pružajući učiteljima sveobuhvatan set alata za vrednovanje učeničkog razumijevanja. Glavni ciljevi uključuju provjeru razine razumijevanja, identifikaciju područja za napredak i prepoznavanje uspješno naučenog.

2.1.

**AKTIVNOSTI
ZA VREDNOVANJE
JEZIČNOG
PODRUČJA**

Krug s vrstama riječi

Uvod:

Sudionici imenuju vrste riječi (imenice, glagole, pridjeve, prijedloge) dok se kreću unutarnjim i vanjskim krugom.

Pribor:

15 kartica za polovicu grupe s trećinom imenica, glagola i pridjeva od ukupnog broja riječi. Svaka kartica sadrži do pet riječi.

Primjer:

A (imenice): škola, voditelj, učionica, stol, prozor.

B (glagoli): pitati, učiti, pisati, sjediti, govoriti, slušati.

C (pridjevi): čist, prljav, glasan, težak, lagan.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Varijacije:

Na znak voditelja sudionici vanjskog kruga trebaju prevesti riječ na svoj materinski jezik.

Ako je odgovor točan, sudionici vanjskog kruga mogu sjesti.

Upute:

1. Podijelite sudionike u dvije jednake grupe (npr. 15 u svakoj grupi) i postavite ih u unutarnji i vanjski krug. Uputite ih da se kreću u suprotnim smjerovima. Dajte karticu svakom sudioniku unutarnjeg kruga.
2. Kad voditelj dogovorenim znakom (pljeskom, riječju, zviždukom) zaustavi kretanje, sudionici vanjskog kruga trebaju prepoznati ispravnu vrstu riječi, npr. reći "glagol" kad čuju riječ "pitati" od sudionika iz unutarnjeg kruga koji im stoji nasuprot.
3. Nakon šest ili više krugova, sudionici unutarnjeg i vanjskog kruga zamjenjuju uloge i zadatke.

Krug s vokabularom

Uvod:

Sudionici izgovaraju imenice ili druge riječi povezane s određenim temama poput "moja soba", "kuhinja", "hobiji", "škola", "računalo" dok se kreću u unutarnjem i vanjskom krugu.

Pribor:

kartice za polovicu grupe s različitim pojmovima vezanim uz poznata mjesta/situacije poput "moja soba", "učionica", "kuhinja", "javni prijevoz", "parkovi" itd.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Podijelite sudionike u dvije jednako velike grupe i postavite ih u unutarnji i vanjski krug. Uputite ih da se kreću u suprotnim smjerovima. Dajte karticu svakom sudioniku vanjskog kruga.
2. Na znak voditelja, sudionici vanjskog kruga trebaju pitati sudionika iz unutarnjeg kruga da imenuje tri predmeta koja se nalaze na mjestu s kartice (npr. "Što je u tvojoj sobi?" – "krevet, ekran, ogledalo").
3. Nakon šest zaustavljanja, sudionici vanjskog kruga trebaju pitati sudionika iz unutarnjeg kruga da imenuje do tri aktivnosti koje se mogu raditi na određenom mjestu (npr. "Što možeš raditi u parku?" – «šetati, družiti se s prijateljima, igrati nogomet").
4. Nakon nekoliko zaustavljanja unutarnji i vanjski krug mijenjaju uloge i zadatke.

Plesni prijedlozi

Uvod:

Sudionici u paru uz pomoću stolca ilustriraju različite prijedloge (iza, ispred, ispod, na, između, pokraj, iznad).

Pribor:

4 kompleta od 7 kartica s prijedlozima (iza, između, ispred, ispod, pokraj, na, iznad), po jedan stolac za dva sudionika

Broj sudionika: 28 ili manje.

Varijacija:

Voditelj vodi slijed pokreta s prijedlozima. Nakon nekoliko ponavljanja može se dodati i ritmična glazba.

Sudionici se podijele u A i B grupu.

Voditelj daje upute, npr.: "Sve A osobe neka sjednu na stolac, a osobe B na osobu A", "Sve osobe B neka odu iza stolca, a osobe A ispred"...

Upute:

1. Podijelite sudionike u parove, svakom paru dajte stolac i postavite ih u krug (ili ih postavite tako da vide sljedeći par).
2. Podijelite kartice tako da svaki par dobije jedan prijedlog.
3. Dajte zadatak sudionicima da prikažu svoj prijedlog statičnom slikom, npr. "između" – stolac se može postaviti između dvoje sudionika.
4. Sljedeći par treba opisati sliku koristeći se točnim prijedlogom, npr. "Marek je pokraj stolca" ili "Stolac je između Marka i Masche."
5. U sljedećem krugu sudionici odabiru drugi prijedlog za svoju sliku i pozivaju kolege iz razreda da je opišu.
6. U idućem krugu sudionici pozivaju drugi par i daju im prijedlog za prikazivanje.

Semafor

Uvod:

Igra je izvrstan i jednostavan alat za učeničko samovrednovanje i usporedbu njihovih samovrednovanja s vrednovanjem vršnjaka. Koristi se kako bi učenici procijenili svoje znanje nakon obrade gradiva poput stupnjevanja pridjeva.

Učenici mogu pokazati svoje semafore drugima i usporediti ih s ostalima; mogu ih predati učitelju koji ih može izmiješati i prikazati cijelom razredu ili ih učenici mogu zadržati za sebe. Igra se može koristiti za grupu ili pojedince. Semafor se crta na papiru, a učitelj može unaprijed pripremiti materijale.

Pribor:

papir, bojice ili markeri.

Broj sudionika:

svatko radi individualno

Upute:

1. Nacrtajte semafor na papiru.
2. U crveno svjetlo upišite sve što niste razumjeli iz lekcije.
3. U žuto svjetlo upišite sve za što vam treba dodatno pojašnjenje.
4. U zeleno svjetlo upišite sve što ste razumjeli i naučili.

Grupna priča

Uvod:

Sudionici stoje u krugu, a voditelj započinje priču, primjerice, Crvenkapicu. Cilj aktivnosti je da grupa zajednički ispriča priču. Međutim, važno je "pronaći mjeru", tj. ne ispričati ni previše ni premalo kako bi ostali imali dovoljno teksta. Ovom se tehnikom potiče aktivno slušanje i jezično izražavanje.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Savjeti i trikovi:

Ako sudionici ne uspijevaju ispričati priču kao cijela grupa, razred se može podijeliti na dvije ili tri manje grupe tijekom početne faze primjene tehnike.

Upute:

1. Voditelj i sudionici stoje u krugu.
2. Voditelj započinje s nekoliko početnih rečenica priče.
3. Sljedeći sudionik u krugu nastavlja priču pazeći da ne ispriča previše ni premalo.
4. Zajedničko prepričavanje se nastavlja dok priča ne dođe do posljednjeg sudionika koji završava priču.

Pamćenje sadržaja: Jezično izdanje

Uvod:

U ovoj aktivnosti sudionici imaju priliku proširiti i učvrstiti vokabular koji su naučili na satu jezika. Sudionici povezuju parove (riječ i slika) i na taj način vježbaju logičko razmišljanje i naučenim se sadržajem koriste na drukčiji način.

Pribor:

parovi riječi i pripadajuće slike na papirima/karticama.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Svaki sudionik dobiva dio papira (ili kartice) na kojemu je samo riječ ili samo slika.
2. Dok svira glazba, sudionici se kreću i pokazuju svoje ispisane kartice jedni drugima.
3. Kad glazba prestane, sudionici trebaju pronaći svoj par i stati jedno pored drugog.
4. U sljedećem krugu sve ispisane kartice stavljaju se na pod, voditelj ih promiješa, a svaki sudionik odabire novu.
5. Aktivnost se ponavlja dok voditelj ne procijeni da su sudionici prošli većinu parova i usvojili sadržaj.

Zbrkana slova

Uvod:

Mimska igra za učenje novih riječi ili provjeru razumijevanja pojmova. Aktivnošću se koristimo za ponavljanje značenja novih riječi ili provjeru razumijevanja novostečenih pojmova.

Pribor:

papir, olovke, škare, koverta, izrezana slova.

Broj sudionika:

cijela grupa, u parovima.

Varijacija:

Sudionici sami osmišljavaju liste riječi za igru.

Upute:

1. Napišite riječi koje želite da sudionici ponove na papir i izrežite ih po slovima.
2. Svaku riječ stavite u kovertu.
3. Podijelite sudionike u parove i svakom paru dajte jednu kovertu. Uputite ih da ne otvaraju kovertu dok ne date znak.
4. Na znak voditelja, svi sudionici istovremeno otvaraju kovertu i slažu riječ od izrezanih slova.
5. Prvi par koji uspije složiti riječ, podiže ruku i pokušava objasniti riječ pantomimom. Nastavljaju s pantomimom dok drugi par ne pogodi ispravnu riječ.
6. Par koji pogodi riječ, bira sljedeći par koji će pokazati svoju riječ.
7. Aktivnost se ponavlja dok svi parovi ne odrade vježbu.
8. Bodovi se mogu dodjeljivati za parove koji prvi daju točne odgovore.

Provjera razumijevanja pročitano^g teksta

Uvod:

Nakon što su pročitali priču, svaki sudionik dobiva dio teksta na papiru. Sudionici se zatim postavljaju u liniju tako da sudionik s početkom priče stoji na jednom kraju, a sudionik s krajem priče na drugom, dok se ostali postavljaju redoslijedom sadržaja između njih. Svaki sudionik naizmjenice čita svoj dio priče.

Pribor:

izrezani dijelovi priče (onoliko dijelova koliko ima učenika), ljepljiva traka.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Sudionici se slobodno kreću učionicom i zaustavljaju na znak voditelja.
2. Voditelj im daje uputu da zatvore oči i baca dijelove priče u zrak.
3. Sudionici uzimaju s poda papir koji im je najbliži.
4. Voditelj označava liniju ljepljivom trakom i uputi sudionike da se postave duž linije. Sudionik s početkom priče stoji na jednom kraju, a onaj s krajem priče na drugom. Ostali se postavljaju prema redoslijedu priče.
5. Kad se svi postave, naizmjenice čitaju svoje dijelove priče.

2.2.

AKTIVNOSTI ZA DRUŠTVENO- HUMANISTIČKO PODRUČJE

Prostorna orijentacija na karti

Uvod:

Sudionici istražuju važne zgrade i spomenike u svom selu, gradu ili naselju te se pozicioniraju na karti.

Pribor:

fotografije važnih zgrada i spomenika spomenutih tijekom tečaja, veliki obris okoline grada/sela odakle su sudionici.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Nakon istraživanja zgrada i spomenika u svojoj okolini, sudionici, organizirani u skupine od tri ili četiri, dobivaju kartice s fotografijama spomenutih objekata u svom mjestu i pozicioniraju se unutar velikog obrisa svog sela ili gradske četvrti.
2. U prisutnosti grupe posjetitelja, sudionici opisuju obilježja dodijeljene zgrade, njezinu povijesni i sadašnji značaj te daju upute kako pronaći spomenik itd.

Orijentacija na vremenskoj crti

Uvod:

Sudionici uče o četiri godišnja doba ili posebnim datumima u godini (državni praznici, vjerski blagdani, fašnik, godišnji običaji...). Moraju se smjestiti na vremenskoj crti.

Pribor:

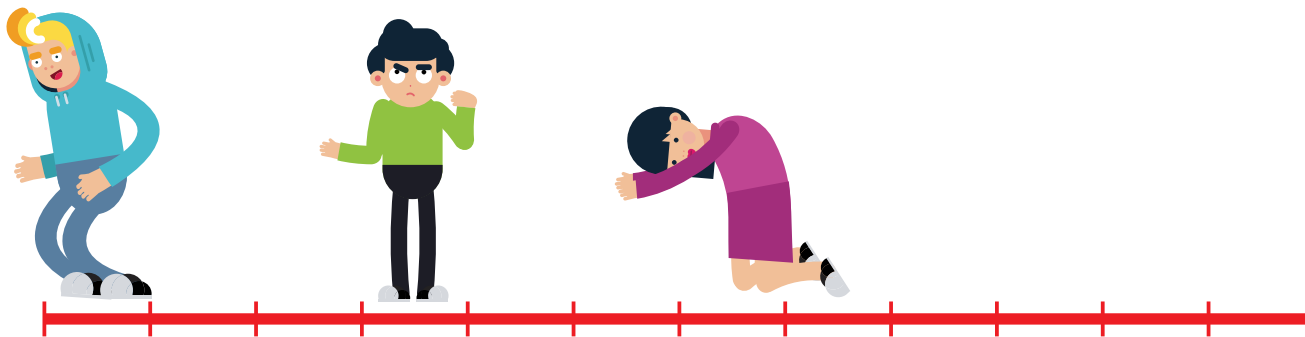
vremenska crta označena ljepljivom trakom na tlu (12 mjeseci), kartice s godišnjim dobima.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Nakon istraživanja godišnjih doba ili godišnjih događaja, sudionici, organizirani u skupine od četiri ili više članova, osmišljavaju kipove tipičnih aktivnosti u četiri godišnja doba ili običaja i vjerskih blagdana.
2. Voditelj predstavlja vremensku crtu koja pokriva vrijeme između siječnja i prosinca. Sudionici predstavljaju svoj kip.
3. Ostali sudionici komentiraju značenje kipa i predlažu poziciju na vremenskoj crti. Skupina koja je osmislila kip smješta se na predloženo mjesto na vremenskoj crti i komentira svoj kip te obilježja svog godišnjeg doba ili događaja.

Muzej zanimanja

Uvod:

Sudionici biraju zanimanje s prethodno pripremljenog popisa zanimanja i pripremaju kratki monolog kojim upoznaju ostale sudionike sa specifičnostima tog zanimanja. Govoreći iz uloge, sudionici opisuju odabrano zanimanje i naglašavaju njegove posebne značajke.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Voditelj dijeli sudionike u dvije grupe.
2. Na temelju prijašnjeg znanja i istraživanja na internetu, sudionici stvaraju kratke monologe lika koji igraju. Također osmišljavaju kip koji najbolje predstavlja odabrani lik. Voditelj na početku može igrati ulogu kustosa (a kasnije i sudionici mogu preuzeti tu ulogu). Ekspoziti jedne skupine su u obliku *smrznutih slika*, a druga skupina predstavlja muzejske posjetitelje. Kada skupina koju vodi kustos dođe do određenog kipa, kustos ga "uključuje" dodirivanjem, a zatim lik izgovara monolog. Nakon posjeta jednom muzeju, ekspoziti postaju posjetitelji, a posjetitelji postaju ekspoziti u drugom, novom muzeju.

Nijemi razgovor

Uvod:

Poticaj na raspravu o određenoj temi, poput klimatske krize, bez korištenja riječima. Aktivnost potiče sudionike na slobodno izražavanje iskustava i komentiranje tuđih misli kroz pisanje.

Pribor:

plakat s pitanjem otvorenog tipa, primjerice, „Što možemo učiniti kako bismo usporili klimatsku krizu?“; samoljepljivi papirići, olovke.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Plakat se objesi na zid.
2. Sudionicima se daju olovke i samoljepivi papirići. Sudionici mogu slobodno pisati na plakat ili napisati poruke na papiriće i zaljepiti ih na plakat. Tijekom procesa nije dopušteno govoriti.
2. Sudionici mogu crtati strelice, pisati komentare na tuđe poruke ili zapisivati nove ideje čime se raspravlja „u tišini“.

Četiri kuta

Uvod:

Sudionicima se postavljaju pitanja ili nude izjave s višestrukim odgovorima, a oni biraju kut prostorije u kojem nalaze svoj odgovor. Ova aktivnost koristi se za ponavljanje naučenog gradiva.

Pribor:

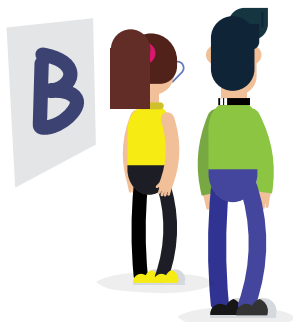
4 papira različitih boja s brojevima (1, 2, 3, 4), slovima (A, B, C, D) ili simbolima (#, “, &, %).

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Odredite četiri kuta prostorije koji odgovaraju bojama, brojevima, slovima ili simbolima. Zaljepite papir/broj/slovo/ simbol u svaki kut.
2. Voditelj postavlja pitanja s višestrukim odgovorima, a sudionici biraju kut sobe koji odgovara njihovom odgovoru. (Primjer: Koja se strana svijeta nalazi na vrhu karte? A) Sjever, B) Jug, C) Istok, D) Zapad)
3. Odgovori mogu biti složeniji – rečenice, odlomci ili grafički prikazi (slike, crteži).

Za i protiv

Uvod:

Sudionici istražuju razlike te pozitivne i negativne strane života u selu i gradu.

Pribor:

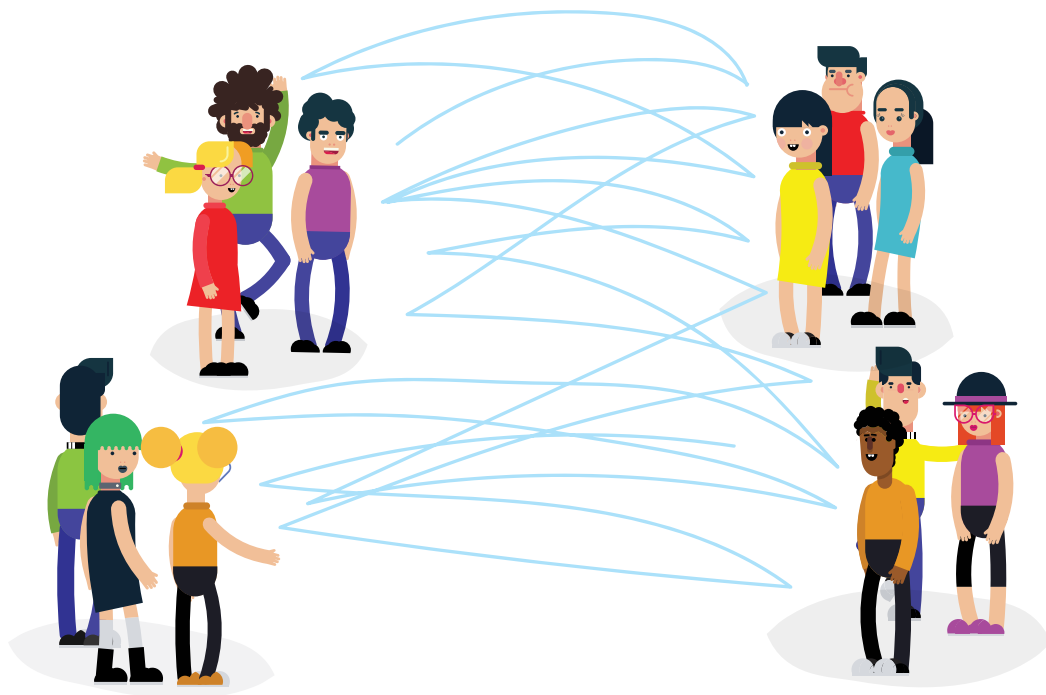
2 velika papira.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Podijelite sudionike u četiri grupe. Dvije grupe istražuju zašto je dobro živjeti u gradu, a dvije zašto je dobro živjeti na selu. Grupe s istom temom dijele svoja zapažanja.
2. Organizirajte *tunnel misli*: sudionici koji zagovaraju selo stanu s jedne strane, a oni koji zagovaraju grad s druge strane.
3. Voditelj prolazi kroz tunnel, a sudionici mu jedan po jedan iznose svoje argumente.
4. Voditelj odlučuje gdje bi želio živjeti na temelju iznesenih argumenata.

2.3.

AKTIVNOSTI ZA PRIRODOSLOVNO- MATEMATIČKO PODRUČJE

Galerija geometrijskih kipova

Uvod:

Sudionici dobivaju dijelove (ravne linije različitih duljina, pravokutnici) geometrijskih oblika (jednakostranični i pravokutni trokut, kvadrat, pravokutnik) i pronalaze grupu kojoj pripadaju.

Pribor:

četiri postera (kvadrat, pravokutnik, jednakostranični trokut, pravokutni trokut), 23 kartice (9 pravih kutova, 3 ravne linije od 5 cm, 7 ravnih linija od 30 cm, 4 ravne linije od 40 cm).

Broj sudionika:

cijela grupa.

Napredna verzija:

sudionici pronalaze svoje mjesto bez postera kao vodilje.

Upute:

1. Podijelite 23 kartice sudionicima. Ako ih je manje, izbacite poster kvadrata i pripadajuće kartice.
2. Postavite postere u različite kutove prostorije. Ako je potrebno, dodijelite svakom posteru asistenta – kipara.
3. Sudionici traže poster koji odgovara njihovim dijelovima, stavljaju svoje kartice na pod ispod postera i rukama oblikuju „kip“ geometrijskog lika.

Krug od 12 sati/mjeseci

Uvod:

24 sudionika sjedi na podu u dva koncentrična kruga (2x12) poput velikog sata. Unutarnji krug označava sate, a vanjski minute.

Pribor:

kartice s različitim vremenskim oznakama: „pola...“, „četvrt do...“, „četvrt nakon...“, „1...12“, „5,10,15...“.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Organizirajte sudionike u dva koncentrična kruga. Unutarnji krug broji sate (1-12), vanjski minute (5,10,15...).
2. Kada voditelj objavi vrijeme (npr. „pola jedanaest“), sudionik na poziciji „10“ ustaje, a sudionik na poziciji „6“ podiže ruku.
3. Ako ima manje od 24 sudionika, vanjski krug uključuje samo minute: 15, 30, 45 i 60.

Skrivena godišnja doba

Uvod:

Sudionici zalijepi papirnate tanjure na leđa jedni drugima i pišu aktivnosti tipične za godišnja doba.

Pribor:

papirnati tanjuri s nazivima godišnjih doba, olovke i ljepljiva traka.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Svaki sudionik dobiva papirnati tanjur koji zalijepi drugome na leđa.
2. Sudionici hodaju po prostoriji i pišu do četiri aktivnosti tipične za svako godišnje doba na tuđe tanjure.
3. Zatim formiraju krug. Sudionici predstavljaju aktivnosti tipične za svako godišnje doba kroz pokrete u sredini kruga.
4. Ostali pogađaju prikazane aktivnosti.

Četiri godišnja doba

Uvod:

Sudionici analiziraju najvažnije i najmanje razumljive dijelove lekcije, izražavajući ih oblikovanjem kipova.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Sudionici razgovaraju o naučenom: što su najbolje razumjeli („vrh“) i što im je ostalo nejasno („dno“). *Vrh* i *dno* izražavaju kipovima.
2. Sudionici se pozicioniraju u prostoru – prvo u kip koji predstavlja njihovo „dno“, zatim „vrh“.
3. Voditelj prolazi između sudionika i dodiruje ih po ramenu. Svaki sudionik izgovara riječ ili rečenicu koja opisuje njegov kip.

Zamrznuta slika

Uvod:

Sudionici u manjim grupama (3 – 4) predstavljaju zamrznute slike koje opisuju prehrambeni lanac u prirodi.

Pribor:

prikaz ili ilustracija nekog prehrambenog lanca u prirodi.

Broj sudionika:

mala grupa.

Upute:

1. Svaka grupa osmišljava 3 – 5 zamrznutih slika koje predstavljaju dijelove prehrambenog lanca: proizvođače, potrošače i razlagače.
2. Na znak (npr. pljesak), sudionici prelaze iz jedne zamrznute slike u drugu.
3. Nakon svake slike voditelj traži od sudionika da opišu ono što su vidjeli.

Odgovaranje putem rasporeda u prostoru

Uvod:

Sudionici odgovaraju na matematička pitanja raspoređivanjem po prostoriji.

Pribor:

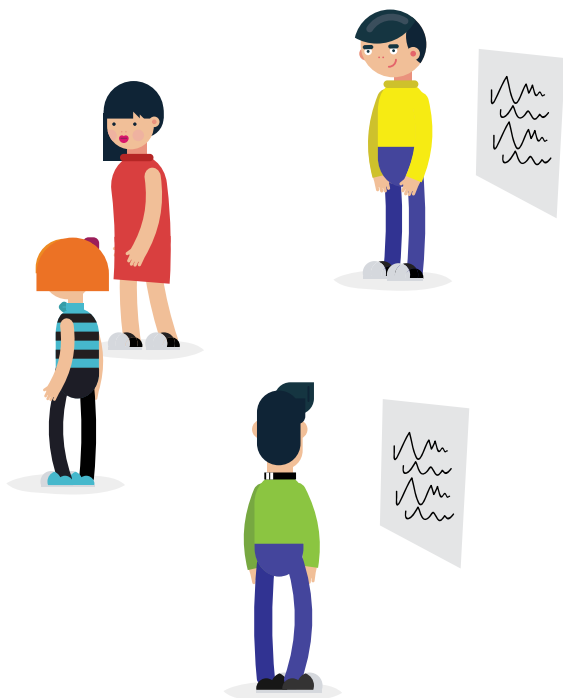
kartice s tri matematička zadatka, tri kartice s točnim odgovorima, glazbeni uređaj i glazba koja inspirira za kretanje.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Zalijepite kartice s odgovorima na zidove prostorije.
2. Podijelite sudionicima kartice s matematičkim zadacima.
3. Kad se pusti glazba, sudionici rješavaju zadatke i kreću se prostorijom. Kad se glazba zaustavi, sudionici staju kod odgovora za koji smatraju da je točan.
4. Oni koji nisu sigurni u svoje odgovore mogu tražiti pomoć drugih sudionika.
5. Na kraju svi provjeravaju odgovore i raspravljaju o rješenjima.
6. Sudionici uspoređuju pitanja i odgovore/ rješenja.
7. Voditelj može ponuditi sudionicima da zamijene kartice kako bi ponovili vježbu.

Izrezivanje i lijepljenje

Uvod:

Interaktivna tehnika procjene koja omogućuje sudionicima da razmisle o naučenom i procijene svoje razumijevanje određene teme kroz vizualne prikaze. Sudionici osmišljavaju kreativne načine za izražavanje najvažnijih spoznaja o temi, na primjer, vezano za sat prirodoslovlja što može pomoći u zadržavanju stečenog znanja.

Pribor:

papir, markeri, bojice, isprintane slike (opcionarno).

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Voditelj okuplja sudionike koji rade pojedinačno, u parovima ili u grupama.
2. Voditelj traži od sudionika da izrade kolaž koji pokazuje njihovo razumijevanje glavnih tema i pojmova iz lekcije. To se može napraviti na različite kreativne načine uključujući crtanje slika ili kolaž tehniku.
3. Kolaž se može predstaviti ostalim sudionicima, a zatim može uslijediti zajednička refleksija.

Dvije istine, jedna laž

Uvod:

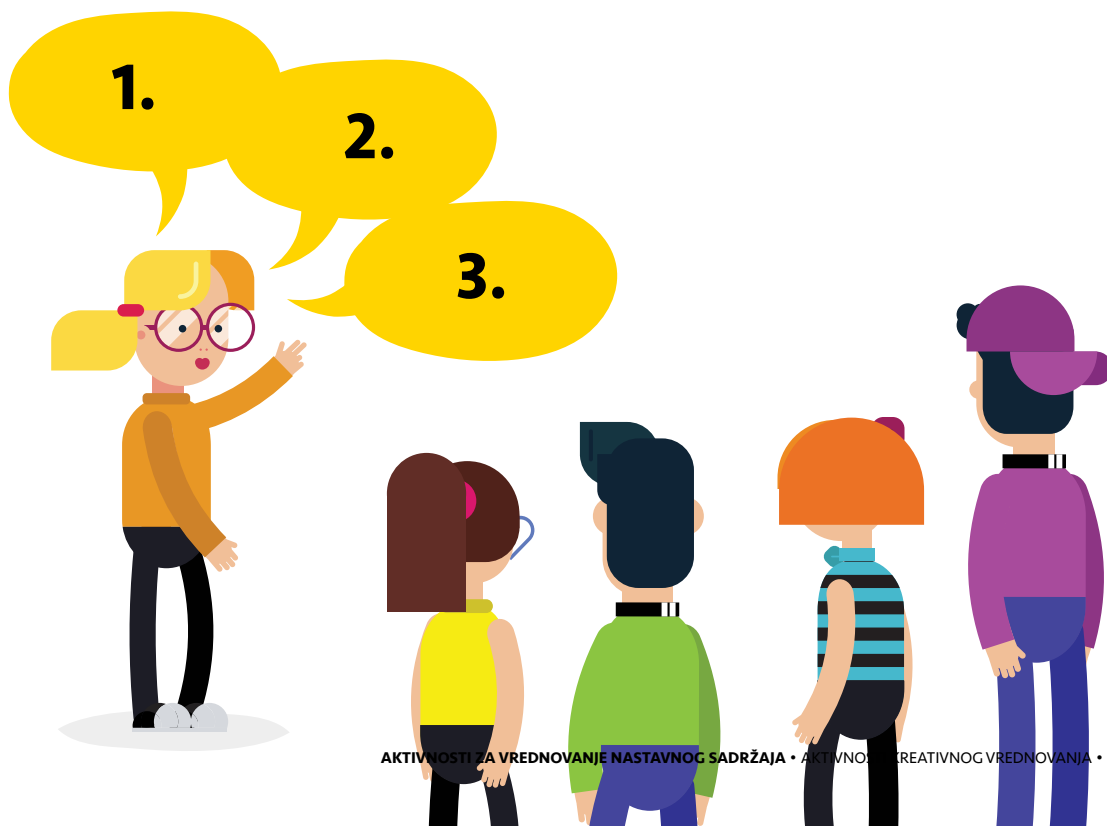
Varijanta igre „Dvije istine i jedna laž“ s tvrdnjama na temu vode u kojoj dvije tvrdnje trebaju biti točne, a jedna netočna. Igrom se možete koristiti za provjeru razumijevanja lekcije i utvrđivanje činjenica koje su sudionici zapamtili.

Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Svaki sudionik iznosi tri tvrdnje o temi lekcije (npr. o vodi). Dvije tvrdnje trebaju biti istinite, a jedna lažna.
2. Ostali sudionici podižu ruku kako bi glasali za tvrdnju koju smatraju lažnom. Npr.: 1) Tri stanja vode su tekuće, čvrsto i plinovito. 2) Voda vrije na 150 stupnjeva. 3) Morska voda gušća je od slatke.

Zbrajanje, oduzimanje, brojanje

Uvod:

Voditelj priprema kartice s raznim matematičkim zadacima koji uključuju zbrajanje, oduzimanje ili jednostavno brojanje. Svaki sudionik dobiva karticu s matematičkim zadatkom koji treba riješiti. Njihov zadatak je poredati se u liniju prema rezultatima svojih izračuna, od najmanjeg do najvećeg.

Pribor:

onoliko kartica s matematičkim zadacima koliko ima sudionika, ljepljiva traka za označavanje linije.

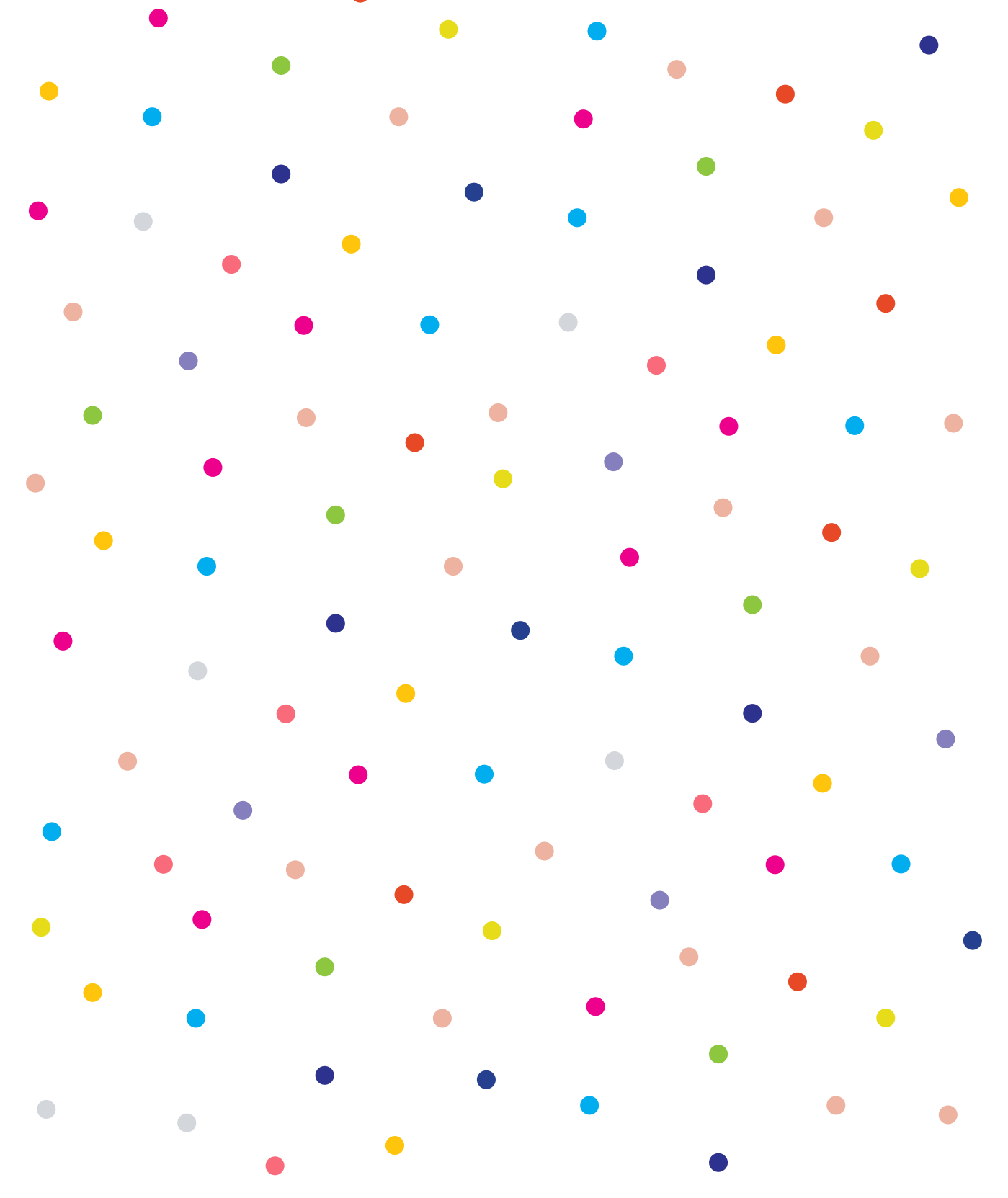
Broj sudionika:

cijela grupa.

Upute:

1. Sudionici se slobodno kreću po učionici, ravnomjerno raspoređeni. Na znak pljeska se zaustavljaju.
2. Voditelj ih zamoli da zatvore oči, a zatim baca kartice s matematičkim zadacima u zrak.
3. Sudionici podižu po jednu karticu, izračunavaju rezultat, ali ga ne izgovaraju.
4. Voditelj na podu označava liniju ljepljivom trakom.
5. Sudionici se poredaju duž linije na temelju svojih rezultata – sudionik s najmanjim rezultatom stoji na jednom kraju dok sudionik s najvećim rezultatom stoji na drugom kraju.
6. Kad su svi poredani, voditelj od svakog sudionika traži da kaže rezultat svog zadatka kako bi provjerio jesu li svi na točnim mjestima.

**THE ART OF
TEACHING**

Co-funded by
the European Union